

http://doi.org/10.17721/1728-2721.2019.74.10
УДК 911.3

В. Глибовець, канд. геогр. наук, асист.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ГЕОГРАФІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ МІСТА КИЄВА

Розглянуто питання поширення кримінальних правопорушень по території міста Києва в 2015–2018 рр. Метою статті є розкриття теми злочинності в Києві, як однієї з найважливіших проблем його подальшого розвитку як європейської столиці. Автор акцентує увагу на місці Києва в різних міжнародних рейтингах, таких як рейтинг міжнародної консалтингової компанії Mercer, рейтинг найбільшої у світі бази даних про міста і країни світу Numbeo та ін.

Використовуючи статистичні дані Державної служби статистики України, автором було складено декілька таблиць: "Кількість облікованих кримінальних правопорушень за районами міста Києва в 2015–2018 рр.", "Кількість облікованих кримінальних правопорушень міста Києва за окремими видами в 2015–2018 рр.", "Особливості злочинності міста Києва за районами в 2015–2018 рр.", "Злочинність міста Києва в різних сферах за районами в 2015–2018 рр.", "Кількість виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення в місті Києві за районами в 2015–2018 рр.". На основі аналізу цих таблиць, складено рейтинги районів міста Києва за кожний з досліджуваних років, а також за чотири роки разом, виділено види кримінальних правопорушень, кількість яких найбільша та найменша по місту. Автором подано імовірні причини, які призводять до переважання крадіжок, тяжких та особливо тяжких злочинів, а також шахрайства і грабежів над іншими видами злочинів у місті. Використовуючи метод рангів, автором були виділені найбільш і найменш кримінальні райони міста Києва за кожний з досліджуваних років.

подається статистика з убивств у столицях різних країн світу, у тому числі і в Києві, за 2012 рік. Автор підкреслює, що освічені люди виїжджають з країни до Європи, Канади, США, Китаю та інших країн світу, зменшуючи кількість інтелігенції, яка менш схильна до скоєння злочинів, а також пропонує заходи для запобігання зростанню кількості кримінальних правопорушень в районах міста Києва.

Ключові слова: географія злочинності, кримінальне правопорушення, райони Києва, кримінальне місто.

Вступ. Постановка проблеми дослідження. Київ, разом з такими українськими містами, як Харків і Львів увійшли до списку найбільш кримінальних міст світу. Даний рейтинг становить сервіс Numbeo. Це найбільша у світі база даних про міста і країни світу. В основному Numbeo надає інформацію про умови життя в містах і країнах світу, включаючи вартість життя, показники вартості житла, якості охорони здоров'я, про транспорт, злочинність.

У рейтингу злочинності за 2018 рік Київ посідає 130 місце з індексом 47,9 (індекс безпеки 52,1), Харків на 139 місці з індексом 46,77 (індекс безпеки 53,23), Львів – на 207 місці з індексом 39,92 (індекс безпеки 60,08). Згідно з рейтингом найнебезпечнішим містом світу є Сан-Педро-Сула в Гондурасі з індексом 85,18 та індексом безпеки 14,82. Усього в рейтингу 327 міст. Найбільш кримінальними містами світу також названі столиця Венесуели Каракас, столиця Папуа Нової Гвінеї Порт-Морсбі, міста Форталеза, Сальвадор і Ресіфі (Бразилія), Дурбан, Йоганнесбург і Преторія (ПАР) і місто Порт-оф-Спейн у Тринідаді і Тобаго. Найбезпечнішим названий Абу-Дабі (ОАЕ). Найменш небезпечними містами названі також столиця Катару Доха, Осака і Токіо (Японія), Квебек (Канада), столиця Сінгапуру, Базель (Швейцарія), Мюнхен (Німеччина) [3].

Міжнародна консалтингова компанія Mercer підготувала рейтинг найнебезпечніших міст Європи. Усього було досліджено 450 міст Європи, з яких посправжньому безпечними виявилися всього 230. Даний рейтинг особистої безпеки заснований на таких даних, як "взаємини з іншими країнами, внутрішня стабільність, рівень злочинності й рівень забезпечення законності й правопорядку".

У 2016 році перше місце серед столиць Європи в цьому рейтингу зайняв Київ (189 місце в загальному рейтингу). Зі слів експертів компанії, українська столиця очолила антирейтинг через події на Донбасі і масові акції протесту. Після Києва в рейтингу ідуть такі столиці: Белград (131 місце в загальному рейтингу), Афіни (124 місце в загальному рейтингу), Софія (118 місце в загальному рейтингу), Будапешт (93 місце в загальному рейтингу), Мадрид (84-те місце в загальному рейтингу) [4].

Спираючись на результати цих рейтингів, можна вважати, що дослідження географії злочинності в Києві є важливим і необхідним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Девіант-на (антисоціальна) поведінка і злочинність стали об'ек-

том вивчення нової географічної дисципліни, географії злочинності з початку 70-х років ХХ ст. Представники цього напрямку створили перші просторові моделі цього негативного явища, які враховували соціальні, історичні, економічні і навіть психологічні криміногенні чинники. Найбільшого розвитку географія злочинності як наукова дисципліна набула в США. Такий факт пояснюється як високим рівнем злочинності в цій державі, так і наявністю великої кількості наукових розробок, які потребували свого використання на практиці. В американській географії злочинності можна виділити такі три напрями досліджень – бігевіористський, теорія моделювання злочинності і радикальний (марксистський). Географічне профілювання різних видів кримінальних порушень із застосуванням карт дрібних масштабів використовується у щоденній практиці поліцейських департаментів розвинених держав [1].

В Україні перші наукові дослідження територіальних аспектів поширення злочинності з'явилися на початку 90-х років. Такі вчені-географи, як О. І. Шаблій та Ф. Д. Заставний розглядали цю проблему в межах України, М. І. Білецький – у межах Львівської області.

Формулювання цілей статті. Постановка завдання. Завданнями статті є аналіз статистичного матеріалу з теми злочинності в районах міста Києва, створення рейтингу районів за рівнем кримінальних правопорушень, виявлення видів злочинної діяльності, які переважають у тих чи інших районах міста, запропонування заходів для запобігання зростанню кількості кримінальних правопорушень у столиці України. Ціль статті – розкрити тему злочинності в місті Києві, як одну з найважливіших проблем його подальшого розвитку як європейської столиці.

Методика та методологія. У даному дослідженні були обраховані рейтинги адміністративних районів міста Києва за різними показниками: кількість облікованих кримінальних правопорушень, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних малолітніми та неповнолітніми або за їхньою участю, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних групою осіб, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами в стані алкогольного сп'яніння, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами, які раніше вчиняли злочини, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти

здоров'я населення, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері господарської діяльності, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Також у даному дослідженні було використано метод рангів, який дозволяє визначити місце досліджуваного об'єкта серед інших об'єктів. У даному випадку об'єктами є адміністративні райони міста Києва. Суть методу полягає в тому, що експерт здійснює ранжування (упорядкування) досліджуваних об'єктів залежно від їхньої відносної значущості (переваги). Району з найгіршим (найбільшим) показником був присвоєний перший ранг (1), а району з найкращим (найменшим) показником – останній ранг (10). Зауважимо, що у випадку показника "Кількість виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення у місті Києві", району з найгіршим (найменшим) показником, був присвоєний перший ранг (1), а району з найкращим (найбільшим) показником – останній ранг (10). Підсумувавши всі ранги адміністративних районів міста Києва (за всіма обраними показниками), був отриманий підсумковий ранг, який і показує місце району у структурі злочинності міста. Для методу рангів було обрано такі показники: кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних малолітніми та неповнолітніми або за їхньою участю, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних групою осіб, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами в стані алкогольного сп'янін-

ня, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами, які раніше вчиняли злочини, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері господарської діяльності, кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, а також кількість виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. Зазначимо, що підсумкові ранги пороховано за кожний з досліджуваних років, а саме 2015–2018 роки.

Також у ході даного дослідження були використані методи аналізу, синтезу, описовий метод і метод географічного порівняння.

Виклад основного матеріалу. Злочином в українському праві вважається передбачене Кримінальним кодексом України суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), учинене суб'єктом злочину. Після введення в дію Закону України про кримінальні проступки термін "кримінальне правопорушення" об'єднає в собі поняття "злочин" і "кримінальний проступок".

Використовуючи статистичні дані Державної служби статистики України, нами було складено таблицю кількості облікованих кримінальних правопорушень за районами міста Києва (див. табл. 1).

Таблиця 1. Кількість облікованих кримінальних правопорушень за районами міста Києва в 2015–2018 роках

Райони Києва	2015	Рейтинг району	2016	Рейтинг району	2017	Рейтинг району	2018	Рейтинг району	2015–2018	Рейтинг за 4 роки
Голосіївський	6823	4	7997	7	6401	7	5984	4	27 205	6
Дарницький	5628	9	8206	6	7250	5	5383	6	26 467	7
Деснянський	6693	5	8462	3	9196	3	5317	7	29 668	4
Дніпровський	8500	1	9083	2	9452	2	5975	5	33 010	2
Оболонський	7129	3	8321	4	5930	6	6874	3	28 254	5
Печерський	6197	7	6717	8	6030	9	4525	9	23 469	8
Подільський	4949	10	3857	10	2733	10	2908	10	14 447	10
Святошинський	5702	8	5498	9	4943	8	4858	8	21 001	9
Солом'янський	6260	6	8254	5	7663	4	8398	2	30 575	3
Шевченківський	8178	2	10730	1	11064	1	9815	1	39 787	1

Створено автором за матеріалами Державної служби статистики України [2]

Шевченківський і Дніпровський райони є лідерами щодо кількості кримінальних правопорушень за чотири роки (2015–2018). Найменше злочинів скоїлося за ті ж самі чотири роки (2015–2018) у Подільському, Свято-

шинському та Печерському районах. Такі райони як Дарницький та Голосіївський опинилися посередині рейтингу. Рівень злочинності в цих районах можна вважати середнім порівняно з іншими районами.

Таблиця 2. Кількість облікованих кримінальних правопорушень міста Києва за окремими видами в 2015–2018 роках

Види кримінальних правопорушень	2015	2016	2017	2018	Загальна кількість за чотири роки	Рейтинг
Усього обліковано кримінальних правопорушень	66059	77125	70662	60037	273 883	-
Тяжкі та особливо тяжкі	22243	27923	26360	23390	99 916	2
Очевидне умисне вбивство (та замах)	256	148	150	103	657	11
Умисне тяжке тілесне ушкодження	154	151	179	179	523	12
Зґвалтування (та замах)	26	29	36	12	103	14
Крадіжка	27638	36333	31678	26488	122 137	1
Грабіж	4254	6177	3805	2616	16 852	4
Розбій	446	591	519	340	1896	9
Вимагання	76	74	92	75	317	13
Шахрайство	7980	8217	6910	5389	28 496	3
Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем	1788	2151	2213	2217	8369	5
Незаконний обіг зброї	544	556	513	585	2198	8
Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	695	711	716	591	2713	7
Незаконне заволодіння транспортним засобом	1877	1929	1583	1122	6511	6
Хуліганство	453	429	433	397	1712	10
Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність	17	12	5	3	37	15

Створено автором за матеріалами Державної служби статистики України [2]

З табл. 2 бачимо, що найбільше кримінальних правопорушень Києва припадає на крадіжки, тяжкі та особливо тяжкі злочини, шахрайство та грабіж, а найменше на очевидне умисне вбивство (і замах), умисне тяжке тілесне ушкодження, вимагання, зґвалтування (та замах), а також утягнення неповнолітніх у злочинну діяльність.

Управління ООН з наркотиків і злочинності (UNODC) у своїй доповіді "Статистика по вбивствах-2012" назвало найнебезпечнішу для життя столицю на нашій планеті. Нею виявився Каракас у Венесуелі. Це місто давно вважається одним зі світових лідерів за кількістю скоєних там злочинів. У Каракасі рівень умисних вбивств становить 122 на 100 тис. населення. Зовсім трохи відстала Гватемала, столиця однойменної центральноамериканської держави, із 118,3 умисними вбивствами, і Бастер, головне місто крихітної карибської держави Сент-Кітс і Невіс. У перерахунку на 100 тис. населення в цьому місті відбувається 97,6 убивств. До першої десятки "чорного списку" найбільш кримінальних столиць потрапили не тільки столиці країн Центральної та Південної Америки, а й місто з іншого континенту. Масеру, столиця африканської країни Лесото – на сьомому місці із 64,9 убивствами. З азійських столиць найвище місце – 17-те – посідає Улан-Батор, головне місто Монголії (10,2 убивства на 100 тис. населення). В Європі найбільш кримінальним містом виявився Таллінн. У столиці Естонії рівень умисних убивств становить 7,3. Ненабагато спокійніше, ніж у Таллінні, кри-

міногенна обстановка і в столицях інших балтійських держав. У Ризі та Вільносі кількість умисних убивств на 100 тис. населення становить 5,4. Не дуже відстали і столиці інших колишніх республік Радянського Союзу: Мінськ – 5,7 і Кишинів – 5,3. Що стосується Москви, то в російській столиці рівень умисних убивств згідно з доповіддю UNODC, автори якого спиралися на дані МВС держав і міністерств охорони здоров'я, становить 4,6 на 100 тис. населення. Це трохи вище, ніж у Києві (4,2), але нижче, ніж у Тбілісі (5,0). Найбільш спокійними європейськими столицями є Лісабон (0,2 убивства на 100 тис. населення) і столиця Словенії Любляна (0,4) [5].

Причинами такої тяжкої криміногенної ситуації в місті Києві можуть бути: відсутність достатньої кількості робочих місць; недостатня соціальна захищеність від держави малозабезпечених верств населення та недовіра людей до влади; стрімкі темпи урбанізації, що призвело до перенаселення міста; дефіцит релігійного виховання; низький рівень юридичної освіченості (люди не знають законів); підвищення цін на продукти харчування; висока конкуренція на ринку праці; нестабільність економіки країни; масовий та практично необмежений продаж алкогольних напоїв (у стані алкогольного сп'яніння люди частіше скоюють злочини); політична нестабільність у країні; велика кількість заможних іноземців, що приваблює злочинців; наявність біженців зі слабко розвинених країн.

Таблиця 3. Особливості злочинності міста Києва за районами в 2015–2018 роках

Райони міста Києва	Кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних малолітніми та неповнолітніми або за їхньою участю				Кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних групою осіб				Кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами в стані алкогольного сп'яніння				Кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами, які раніше вчиняли злочини			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Голосіївський	24	17	27	30	48	32	51	54	12	12	10	5	76	65	138	113
Дарницький	15	18	21	63	41	47	52	74	31	34	35	31	86	113	235	207
Деснянський	23	29	19	36	55	20	20	24	9	6	6	9	161	95	182	299
Дніпровський	54	21	24	18	93	72	52	45	36	11	2	9	373	111	126	155
Оболонський	57	24	21	35	34	28	39	32	5	4	9	9	106	93	252	409
Печерський	28	23	16	19	33	30	36	69	4	5	10	4	32	34	27	96
Подільський	15	13	5	6	10	20	11	22	23	11	16	10	49	30	59	264
Святошинський	7	16	22	52	27	28	26	58	28	27	10	11	119	86	129	713
Солом'янський	14	20	21	16	46	36	53	87	19	22	21	26	115	83	174	283
Шевченківський	27	25	31	19	50	39	111	70	27	18	25	28	104	69	89	264
Райони міста Києва	Рейтинг (ранг) району															
Голосіївський	5	8	2	5	4	5	4	6	7	5	5	7	8	8	5	8
Дарницький	7	7	5	1	6	2	3	2	2	1	1	1	7	1	2	6
Деснянський	6	1	6	3	2	8	8	9	8	7	7	6	2	3	3	3
Дніпровський	2	5	3	7	1	1	3	7	1	6	8	6	1	2	6	7
Оболонський	1	3	5	4	7	7	5	8	9	9	6	6	5	4	1	2
Печерський	3	4	7	6	8	6	6	4	10	8	5	8	10	9	10	9
Подільський	7	10	8	9	10	8	9	10	4	6	4	5	9	10	8	5
Святошинський	9	9	4	2	9	7	7	5	3	2	5	4	3	5	5	1
Солом'янський	8	6	5	8	5	4	2	1	6	3	3	3	4	6	4	4
Шевченківський	4	2	1	6	3	3	1	3	5	4	2	2	6	7	7	5

Створено автором за матеріалами Державної служби статистики України [2]

З табл. 3 видно, що найбільша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних малолітніми та неповнолітніми або за їхньою участю в 2015 р. припадала на Оболонський та Дніпровський райони, у 2016 р. – на Деснянський та Шевченківський, у 2017 р. – на Шевченківський та Голосіївський, у 2018 р. – на Дарницький та Святошинський. Найменша ж кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних малоліт-

німи та неповнолітніми або за їхньою участю в 2015 р. припадала на Святошинський та Солом'янський райони, у 2016 р. на Подільський та Святошинський, у 2017 р. – на Подільський, у 2018 р. – також на Подільський.

Найбільша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних групою осіб у 2015 р., була зафіксована у Дніпровському та Деснянському районах, а в 2016 р. – знову ж таки в Дніпровському, а також у Дар-

ницькому районах, у 2017 р. – у Шевченківському районі, у 2018 р. – у Солом'янському та Дарницькому районах. Найменша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних групою осіб у 2015 р. була зафіксована в Подільському та Святошинському районах, у 2016 р. – знову ж таки в Подільському, а також у Деснянському районах, у 2017 р. – у Подільському районі, у 2018 р. – у Подільському та Деснянському районах.

Найбільша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами в стані алкогольного сп'яніння у 2015 р. спостерігалась у Дніпровському і Дарницькому районах, а в 2016 р. – знову ж таки в Дарницькому, а також у Святошинському районах, у 2017 р. та 2018 р. – у Дарницькому районі. Найменша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних

особами в стані алкогольного сп'яніння у 2015 р., як і в 2016 р., спостерігалась у Печерському і Оболонському районах, у 2017 р. та 2018 р. – у Дніпровському, Деснянському та Оболонському.

Найбільша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами, які раніше вчиняли злочини в 2015 р., відбулася у Дніпровському районі, а в 2016 р. – у Дарницькому і знову ж таки Дніпровському, у 2017 р. – в Оболонському та Дарницькому районах, у 2018 р. – в Оболонському районі. Найменша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних особами, які раніше вчиняли злочини в 2015 р., як і в 2016 р., відбулася у Печерському та Подільському районах, у 2017 р. та в 2018 р. – у Печерському районі.

Таблиця 4. Злочинність міста Києва у різних сферах за районами в 2015–2018 роках

Райони Києва	2015	Рейтинг (ранг) району	2016	Рейтинг (ранг) району	2017	Рейтинг (ранг) району	2018	Рейтинг (ранг) району
<i>Кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів, та інших злочинів проти здоров'я населення</i>								
Голосіївський	461	1	380	2	304	5	284	7
Дарницький	260	5	337	5	239	7	359	5
Деснянський	254	6	378	3	406	1	362	4
Дніпровський	294	4	299	7	394	2	384	2
Оболонський	211	7	301	6	275	6	363	3
Печерський	111	10	115	10	120	10	110	10
Подільський	192	9	186	9	190	9	335	6
Святошинський	303	3	350	4	345	3	459	1
Солом'янський	334	2	402	1	313	4	254	8
Шевченківський	193	8	259	8	234	8	249	9
<i>Кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері господарської діяльності</i>								
Голосіївський	193	4	136	4	143	4	112	4
Дарницький	182	5	75	9	106	6	88	8
Деснянський	109	10	95	8	49	10	98	6
Дніпровський	122	9	97	7	82	8	83	9
Оболонський	147	7	120	5	92	7	92	7
Печерський	363	1	290	1	395	1	387	1
Подільський	124	8	108	6	81	9	74	10
Святошинський	157	6	70	10	148	3	113	3
Солом'янський	276	3	148	3	136	5	111	5
Шевченківський	324	2	197	2	329	2	326	2
<i>Кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг</i>								
Голосіївський	220	3	160	5	192	6	190	7
Дарницький	121	7	110	7	142	8	163	6
Деснянський	97	9	78	10	93	9	126	9
Дніпровський	217	4	82	9	92	10	150	8
Оболонський	87	10	119	6	174	7	333	3
Печерський	865	1	669	2	1049	1	855	1
Подільський	178	5	591	3	206	4	313	4
Святошинський	92	8	96	8	200	5	190	7
Солом'янський	165	6	266	4	359	3	308	5
Шевченківський	435	2	708	1	802	2	717	2

Створено автором за матеріалами Державної служби статистики України [2]

Із табл. 4 видно, що найбільша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів, та інших злочинів проти здоров'я населення у 2015 р. та 2016 р., були скоєні в Голосіївському та Солом'янському районах, у 2017 р. – у Деснянському та Дніпровському районах, у 2018 р. – у Святошинському районі. Найменша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів, та інших злочинів проти здоров'я населення у 2015 р., 2016 р. та 2017 р., були скоєні в Печерському, Подільському та Шевченківському районах, у 2018 р. – знову ж таки в Печерському районі.

Найбільша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері господарської діяльності в 2015 та 2016 рр. була зафіксована в Печерському, Шевченківському та Солом'янському районах, у 2017 р. – знову ж таки в Печерському та Шевченківському районах. Найменша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері господарської діяльності в 2015 р., була зафіксована в Деснянському та Дніпровському районах, а в 2016 р. – у Святошинському та Дарницькому районах, у 2017 р. – у Деснянському районі, а в 2018 р. – у Подільському.

Найбільша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг у 2015 та 2016 рр., відбулася у Печерському

та Шевченківському районах, а в 2017 р. та 2018 р. – у Печерському районі. Найменша кількість облікованих кримінальних правопорушень, скоєних у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг у 2015 р., відбулася в Оболонському та Деснянському районах, а в 2016 р. знову ж таки у Деснянському, а також у Дніпровському районах, у 2017 р. – у Дніпровському та Деснянському районах, а в 2018 р. – у Деснянському районі.

Важливим показником рівня злочинності в місті також є кількість виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення (табл. 5). Районами міста Києва з найбільшою кількістю виявлених правопорушників у 2015 р. були Дніпровський та Шевченківський, у 2016 р. та 2017 р. – Шевченківський та Солом'янський, у 2018 р. – Святошинський та Шевченківський. Районами міста Києва з найменшою кількістю виявлених правопорушників у 2015, 2017 та 2018 роках були Подільський та Печерський, у 2016 р. – Подільський та Голосіївський.

Таблиця 5. Кількість виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення в місті Києві за районами в 2015–2018 роках

Райони Києва	2015	Рейтинг (ранг) району	2016	Рейтинг (ранг) району	2017	Рейтинг (ранг) району	2018	Рейтинг (ранг) району
Голосіївський	532	4	500	2	824	8	873	5
Дарницький	490	3	522	4	763	6	908	6
Деснянський	637	7	559	8	683	3	761	4
Дніпровський	805	10	541	5	823	7	920	7
Оболонський	585	5	506	3	700	4	688	3
Печерський	447	2	543	6	580	2	640	2
Подільський	380	1	411	1	487	1	515	1
Святошинський	586	6	544	7	760	5	1005	10
Солом'янський	674	8	705	9	869	10	925	8
Шевченківський	731	9	707	10	868	9	969	9

Створено автором за матеріалами Державної служби статистики України [2].

Отже, результати обрахунків згідно з методом рангів говорять про те, що лідером у сфері злочинності серед адміністративних районів міста Києва в 2015 р. був Дніпровський район з найнижчим (найгіршим) рангом 32, у 2016 р. лідерами стали Дарницький та Солом'янський райони з найнижчим (найгіршим) рангом 36, у 2017 р. антирейтинг очолив Шевченківський район з найнижчим (найгіршим) рангом 32, а в 2018 р. – Святошинський район з найнижчим (найгіршим) рангом 33

(табл. 6). Найменш злочинним згідно з методом рангів виявився в 2015, 2016 роках Подільський район з найвищим (найкращим) рангом 53, у 2017 р. – також Подільський район з найвищим (найкращим) рангом 52, а в 2018 р. – Дніпровський район з найвищим (найкращим) рангом 53 (табл. 6). З табл. 6 видно, що протягом чотирьох років кримінальна ситуація поліпшилась у Голосіївському та Дніпровському районах.

Таблиця 6. Рівень злочинності районів міста Києва в 2015–2018 роках, обрахований методом рангів

Райони Києва	Ранги			
	2015	2016	2017	2018
Голосіївський	36	39	39	49
Дарницький	42	36	38	35
Деснянський	50	48	47	44
Дніпровський	32	42	47	53
Оболонський	51	43	41	36
Печерський	45	46	42	41
Подільський	53	53	52	50
Святошинський	47	52	37	33
Солом'янський	42	36	36	42
Шевченківський	39	37	32	38

Створено автором.

Безперечним фактом є те, що розумні, освічені люди, які можуть знайти роботу за кордоном, виїжджають з країни до Європи, Канади, США, Китаю та інших країн світу. У країні лишаються люди, які або мають житло і роботу, або не мають ні того, ні іншого. Саме ті верстви населення, які не мають роботи та житла частіше всього і скоюють злочини, оскільки людина, у якої є стабільний дохід, не піде на злочин. Інтелегентні люди менш схильні до скоєння злочинів, тому дуже важливо на державному рівні вжити заходи, які б запобігали масовому виїзду інтелігенції з країни [1].

Висновки. Зважаючи на міжнародні рейтинги, а також вітчизняну статистику, Київ не можна віднести до спокійних столиць Європи. Політичні та економічні процеси, які нині відбуваються в країні, не сприяють поліпшенню даної ситуації. Саме тому сьогодні необхідними будуть ефективні заходи, які допоможуть не боротися зі

злочинністю в місті, а запобігти їй. Такими заходами для запобігання зростанню кількості кримінальних правопорушень у Києві можуть стати: підвищення соціальної захищеності громадян, популяризація релігійності (бесіди в школах, соціальна реклама тощо), розвиток інфраструктури сіл для того, щоб люди масово не їхали шукати роботу та житло в столиці, пільги та дотації молодим сім'ям, обмеження на рекламу алкогольних напоїв, підвищення юридичної освіченості громадян (соціальна реклама, уроки в школах), створення нових робочих місць у передмісті та в містах-супутниках Києва, підвищення довіри громадян до уряду (збільшення соціальних програм на доступне житло для молоді, збільшення соціальних виплат багатодітним сім'ям, інвалідам, учасникам АТО та їхнім сім'ям, підвищення пенсій та заробітної платні працівникам бюджетної сфери). Ці заходи допоможуть жителям міста Києва відчути

себе більш фінансово захищеними і кількість злочинів скоротиться.

Найгірша ситуація згідно з кількістю облікованих кримінальних правопорушень за чотири роки (2015–2018) простежувалась у Шевченківському, Дніпровському, Солом'янському та Деснянському районах Києва, а згідно з методом рангів – знову ж таки в Дніпровському, Солом'янському, Шевченківському, а також у Дарницькому та Святошинському районах. Саме тому міській владі варто звернути особливу увагу на ці райони міста і вжити негайних заходів щодо зменшення рівня злочинності саме в них. Найбільш безпечним районом міста згідно з кількістю облікованих кримінальних правопорушень за чотири роки (2015–2018), а також згідно з методом рангів виявився Подільський район. Звісно ж, безпека в цьому районі є відносною, оскільки злочини в ньому також скоюються, але в меншій кількості.

Список використаних джерел:

1. Глибовець В. Л. Географія кримінальних правопорушень України / В. Л. Глибовець // Вісн. Київ. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Серія : Географія. – 2018. – Вип. 1(70). – С. 93–98.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

В. Глибовець, канд. геогр. наук, ассист.
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченка, Киев, Украина

ГЕОГРАФИЯ УГОЛОВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЙ ГОРОДА КИЕВА

Рассмотрены вопросы распространения уголовных правонарушений по территории города Киева в 2015–2018 годах. Целью статьи является раскрытие темы преступности в городе Киеве как одной из важнейших проблем его дальнейшего развития как европейской столицы. Автор акцентирует внимание на месте Киева в различных международных рейтингах, таких как рейтинг международной консалтинговой компании Mercer, рейтинг крупнейшей в мире базы данных о городах и странах мира Numbeo и др.

Используя статистические данные Государственной службы статистики Украины, автором было составлено несколько таблиц: "Количество учтенных уголовных преступлений по районам города Киева в 2015–2018 годы", "Количество учтенных уголовных правонарушений города Киева по отдельным видам в 2015–2018 годы", "Особенности преступности города Киева по районам в 2015–2018 годы", "Преступность города Киева в разных сферах по районам в 2015–2018 годы", "Количество выявленных лиц, совершивших уголовные преступления в городе Киеве по районам в 2015–2018 годы". На основе анализа этих таблиц составлен рейтинг районов города Киева за каждый исследованный год и за четыре года вместе, выделены виды уголовных преступлений, численность которых самая большая по городу. Автором представлены возможные причины, которые приводят к преобладанию краж, тяжких и особо тяжких преступлений, а также мошенничества и грабежа над другими видами преступлений в городе. Используя метод рангов, автором были выделены наиболее и наименее уголовные районы города Киева за каждый из исследуемых лет.

Подается статистика по убийствам в столицах разных стран мира, в том числе и в Киеве, за 2012 год. Автор подчеркивает, что образованные люди уезжают из страны в Европу, Канаду, США, Китай и другие страны мира, уменьшая количество интеллигенции, которая менее склонна к совершению преступлений, а также предлагает меры для предотвращения роста количества уголовных преступлений в районах города Киева.

Ключевые слова: география преступности, уголовное правонарушение, районы Киева, криминальный город.

V. Glybovets, PhD Geography, Assistant Professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

GEOGRAPHY OF CRIMINAL OFFENSES OF THE CITY OF KYIV

The article deals with the distribution of criminal offenses in the territory of Kyiv city in 2015-2018. The purpose of the article is to reveal the topic of crime in the city of Kyiv, as one of the most important problems of its further development as a European capital. The author focuses on the place of Kyiv in various international rankings, such as the rating of the international consulting company Mercer, the rating of the world's largest database of cities and countries of the world, Numbeo et al.

Using statistics from the State Statistics Service of Ukraine, the author compiled several tables: "The number of criminal offenses reported in the districts of the city of Kyiv in 2015-2018", "Number of criminal offenses reported by the city of Kyiv by individual types in 2015-2018", "Crime peculiarities of the city of Kyiv by regions in 2015-2018", "Criminality of Kyiv City in different areas by regions in 2015-2018", "Number of detected persons who committed criminal offenses in the city of Kyiv by districts in 2015-2018". Based on the analysis of these tables, the rating of districts of the city of Kyiv for each of the studied years was drawn up, as well as the rating for four years together, the types of criminal offenses the number of which is the largest and the smallest in the city was selected. The author presents the probable reasons that lead to the predominance of theft, as well as grave and especially grave crimes, fraud and robbery over other types of crimes in the city. Using the rank method, the author identified the largest and least criminal districts of the city of Kyiv for each of the studied years.

The article provides statistics on murders in capitals of different countries, including Kyiv, for 2012. The author emphasizes that educated people leave the country for Europe, Canada, the United States, China and other countries, reducing the number of intellectuals, who are less prone to commit crimes, and also offers measures to prevent the increase in the number of criminal offenses in the districts of Kyiv.

Key words: crime geography, criminal offense, districts of Kyiv, criminal city.

3. Самые криминальные города мира : Киев, Харьков и Львов оказались в середине рейтинга [Электронный ресурс] – Режим доступу: https://antikor.com.ua/articles/260302-samye_kriminalnyye_goroda_mira_kiev_harkov_i_lvov_okazalisj_v_seredine_rejtinga

4. Самые опасные города Европы – от Киева до Парижа [Электронный ресурс] – Режим доступу: <https://realist.online/article/samye-opasnye-goroda-evropy-ot-kieva-do-parizha>

5. Столица преступности [Электронный ресурс] – Режим доступу: <https://newizv.ru/news/world/04-12-2012/174000-stolica-prestupnosti>

References:

1. Glybovets V. L. Heohrafiia kryminalnykh pravoporushen Ukrainy / V. L. Glybovets // Visnyk Kyivskoho Natsionalnoho Universytetu imeni Tarasa Shevchenka, Seria "Heohrafiia". – 2018. – Vypusk 1(70). – S. 93–98.
2. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [Electronic resource] Access mode: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Samyye kriminalnyye goroda mira : Kiyev. Kharkov i Lvov okazalis v seredine reytynга [Electronic resource] Access mode: https://antikor.com.ua/articles/260302-samye_kriminalnyye_goroda_mira_kiev_harkov_i_lvov_okazalisj_v_seredine_rejtinga
4. Samyye opasnyye goroda Evropy – ot Kiyeva do Parizha [Electronic resource] Access mode: <https://realist.online/article/samye-opasnye-goroda-evropy-ot-kieva-do-parizha>
5. Stolitsa prestupnosti [Electronic resource] Access mode: <https://newizv.ru/news/world/04-12-2012/174000-stolica-prestupnosti>

Надійшла до редколегії 27.03.19